

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

En samtid som kräver kollektiva berättelser

Österlund, Mia

Published in:
Hufvudstadsbladet

Published: 19/09/2022

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Österlund, M. (2022). En samtid som kräver kollektiva berättelser: [Recension Linda Bondestam & Mimi Åkesson *Här är alla andra*]. *Hufvudstadsbladet*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022122072723>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Bondestam, Linda & Åkesson, Mimi, *Här är alla*, Förlaget, 2022.

En samtid som kräver kollektiva berättelser

Bland de finlandssvenska bilderbokskonstnärerna är **Linda Bondestam** i en klass för sig. Hennes nya bok utkommer parallellt på tre förlag i två länder: finlandssvenska Förlaget, finska Etana och svenska Natur och Kultur, samtliga i framkant när det gäller bilderboken som konstform. Lycklig den debutant som likt **Mimi Åkesson** får kliva in i ett samarbete med en så driven bilderboksauteur. *Här är alla* heter deras kollektivbilderbok, i sitt myller besläktad med vimmelboken.

En våg av böcker om "alla vi som"

Vi bevittnar en våg av bilderböcker som leker med det kollektiva i relation till individen. Det sker i norska **Kirsten Roskiftes** vimmelbok *Alla räknas* (2019), vinnare av Nordiska rådets barn- och ungdomspris. Men också i **Ylva Karlsson** och **Sara Lundbergs** *Jag och alla* (2019) eller **Grete Rottböll** och **Marcus-Gunnar Petterssons** *Tänk om alla* (2019). Formatet trendar för att det så lätt lånar sig till att skildra mångfald och inkludering, parat med diversitet och olikheter. Precis som hos Roskifte kan läsaren följa enskilda personer genom *Här är alla*, nästan som i en tyst bok (silent book), en bilderbok utan text, där läsaren i hög grad är medberättare.

Korthuggen text och kända kulturprofiler

Mimi Åkessons text är barskrapad som en kort dikt. Den bygger på en enkel stomme och varvar "alla som" med "alla som inte". Överraskningsmomentet ligger i vad som jämförs: vem längtar till helgen och vem gör det inte (en vars förälder vräker på med absurt många aktiviteter), vem vill vara med och vem vill bort. Åkesson bemästrar det knappa formatet. Hon utvinner mycket ur vi/dom-grupperingarna.

Bondestam börjar havsnära för att zooma ut. Miljön är myllrande urban. Här finns skejtande tanter och vinkande hipsters. Dessutom folk som inte kan låta bli att läsa, och folk som gör helt annat. En flerspråkighetskakafoni brer ut sig på en bilderbokssida där folk står tätt intill varandra. Någon talar finska, en annan latin. I myllret känns Kekkonen och Ghandi igen. Och visst är det **Edith Södergran** som säger "Var är min katt?". Kanske skymtar **Gunnar Björling**?

Var och en ser på sitt sätt: jag ser **Maija Hurme, Johan Fagerudd** och några till. Det finns mycket att försjunka i och grunna över.

Också blinkningar till tidigare böcker finns: den feta Rosabel står frodigt staty, en axolotl har inhandlats och skvalpar i en plastpåse och Bondestams punkiga, rekvisitafrossande teatergrupp Teater Tapir finns med på affischer under täcknamnet Flamingobaletten. Där dansar Bondestam fram med bilderbokskollegorna och tillika komediennerna **Lena Frölander-Ulf, Jenny Lucander** och **Annika Sandelin**. Bondestam överlämnar åt läsaren att leka vidare med de konstellationer hon introducerar. Hennes inbäddade berättelser är bara början, en lustfylld antydan som ger boken bredd.

Imponerande motståndse(ste)tik

Komplett i sin koloristiska framtoning bjuder boken till eftertanke och slår ett slag för lekfullhet och öppenhet. Bondestamsk samhällskritik finns det gott om. Den levereras som alltid med ett stort mått humor. Sympatierna är tydliga som då en person vandrar förbi med Ukrainska flaggan och en fredsduva på axeln. Den grönlurviga filur som figurerat boken igenom firar återförenad med sin familj skymning på bokens sista sida. Det är Bondestams hommage till **Tove Jansson**. Både formmässigt och tematiskt förvaltar och förnyar Bondestam detta arv genom sin inkluderande hållning och briljanta kolorism. I Bondestams och Åkessons händer blir kollektivbilderboken en motståndshandling som pläderar mångfald. Kraftfullt och inbjudande sätter de ner foten. Så här ser världen ut. Kliv in och upptäck den.